

Nostalgie in de zorg

Nostalgie is vaak verbonden met de kindertijd of schooljaren. Jeugdsentiment vertaalt zich bijvoorbeeld in bepaalde plaatsen die men als kind heeft gekend, speelgoed dat men had, mode, tv-programma's, films waar men naar keek, muziek waarnaar geluisterd werd of de relatief onbezorgde en veilige sfeer waarin men opgroeide. Terugkijken is bovendien van alle tijden. Zo keek men tijdens de jaren twintig van de vorige eeuw terug op de jaren vóór de Eerste Wereldoorlog. En blikte men in de jaren zeventig terug op de jaren vijftig. In de jaren tachtig keek men terug op de jaren zestig en in de jaren negentig waren de jaren zeventig populair.

Nostalgie is dus een verlangen naar vroeger, naar vervlogen tijden: terug naar die goede oude tijd. Vooral in crisistijden met een onzekere toekomst is er een grotere hang naar nostalgie. Nostalgie is niet negatief en kan positief gebruikt worden, ook in de zorg.

Zo zijn ouderen schatbewaarders door de herinneringen aan vroeger en daar kan goed gebruik van worden gemaakt. Ook in de ouderenzorg bijvoorbeeld. In de ouderenzorg is een focus op nostalgie dan ook heel gewoon en gebeurt vaak onder de noemer van belevingsgerichte zorg.

In moderne zorgcentra zijn vaker zogenoemde belevingshoeken ingericht, waarin bewoners en bezoekers herinneringen kunnen ophalen bij het zien, horen en ruiken van allerlei spullen van vroeger, afbeeldingen, geuren, geluiden en/of documentatie uit de afgelopen eeuw. Denk aan oranje meubilair uit de jaren zeventig, oude kachels, tv's en buizenradio's die in ingerichte stijlkamers uit vervlogen jaren staan. Ook zijn er zorgcentra die een oude bioscoop nagebouwd hebben waar films uit de oude doos worden gedraaid. Of compleet ingerichte (grutter)winkels waar Persil waspoeder, Buisman en Koetjesrepen in de etalage liggen.

Voorts bestaan er zogenoemde belevingsgerichte tuinen, waar door de inrichting van de tuin of binnenplaats een stimulans plaatsvindt met impulsen die herkenning opleveren. Dat laatste is zeer relevant voor dementerende mensen. Het is de bedoeling dat er in het geheugen van de betreffende personen beelden in beroering worden gebracht uit hun jeugdijaren. Een tijd die heel ver weg lijkt, maar voor hen vaak heel dichtbij is. Alle zintuigen kunnen worden geprikkeld, zoals aarde voelen door het telen en proeven van groenten en fruit, het horen van een waterbron, het ruiken en horen van kippen. En *last but not least* het ruiken van oude kruiden en de aroma van bloemen.

Nostalgie als methodiek in de zorg, maar ook omdat het gewoon leuk is.